

PARTSFORDELING I SAG OM REGULERING AF PRIVAT RØRLAGT VANDLØB

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Kendelse afsagt af taksationskommission om fordeling af udgifter til regulering af et privat rørlagt vandløb, hvor udgifterne fordeles efter nytte, det vil sige bedre afvanding.

Sagsbeskrivelse

Sagen angår to private rørlagte vandløb, der forløber over jorder, der hører under et gods. I oplandet til disse vandløb ligger omkring 15 ejendomme, der gennem rørledninger leder vand til de vandløb, som sagen omhandler. Det er oplyst, at de to vandløbsstrækninger tidligere var åbne vandløb, som godset lod rørlægge i egen interesse og for egen regning. Det er mange år siden, og de to rørstrækninger var nedslidte og skulle udskiftes. De var oprindeligt dimensioneret ud fra en afstrømning på 0,55 l/s/ha. Ved udskiftningen ønskede man at anvende en nutidig dimensioneringsnorm på 1 l/s/ha, og man ønskede at lægge rørledningerne lidt dybere end tidligere. Derfor var der formelt ikke tale om vedligeholdelse, men om regulering, jf. vandløbslovens § 16. Hvis der var tale om vedligeholdelse påhvilede denne bredejeren ifølge vandløbslovens § 35. Da der var tale om en reguleringssag skulle omkostningerne fordeles efter nytte, jf. vandløbslovens § 24.

På baggrund af flere tidligere taksationskendelser fra tilsvarende sager var det godsejerens opfattelse ved dennes rådgivere, at lodsejerne i oplandet til rørledningerne skulle anses for at have nytte af reguleringen, idet de ledte vand til disse. Det var lodsejerne i oplandet ikke enige i, så der kunne ikke opnås enighed om udgiftsfordelingen (partsfordelingen). Godsejeren måtte derfor indbringe sagen for taksationskommissionen, for at få fastlagt en partsfordeling.

Det var i sagen oplyst, at lodsejerne i oplandet under de hidtidige forhold ikke havde haft problemer med vand på deres ejendomme, hverken i form af oversvømmelser eller drastisk forhøjet vandstand. Deres arealer havde været fuldt dyrkbare, og arealerne lå mindst i kote 12, og bundkoterne i de omhandlede vandløbsstrækninger lå væsentligt lavere.

Taksationskommissionens bemærkninger og kendelse

Kommissionen lægger til grund, at der er tale om et reguleringsprojekt, og at udgifterne skal afholdes efter "nytte af foranstaltningerne". Den bemærker, at vedligeholdelse påhviler godsejeren. Endvidere anfører kommissionen, at lodsejerne efter vandløbslovens § 6 har ret til at aflede deres vand til ledningerne.

Taksationskommissionen finder, at godsejeren ikke har godtgjort og end ikke sandsynliggjort, at dyrkbarheden af lodsejernes ejendomme vil blive forøget i forhold til den bestående tilstand, eller at projektet på anden tilsvarende måde vil tilføre lodsejerne fordele set i forhold til den eksisterende tilstand. Lodsejerne antages derfor ikke at have nytte af vandløbsreguleringen.

Kommissionen forholder sig også til vandløbslovens § 68, der omfatter muligheden for at pålægge en særlig betaling for vand fra bebyggelse og veje, det såkaldte "medbenytterbidrag". Der findes ikke grundlag for at opkræve bidrag efter denne regel i sagen.

Herefter frifindes de omkring 15 lodsejere i oplandet til de to vandløbsstrækninger for betaling af bidrag til projektet.

Godsejeren, der var rekvirent i sagen, var blevet pålagt at stille sikkerhed for sagens omkostninger i form af et beløb på 25.000 kr. Et tilsvarende beløb blev tilkendt lodsejerne i oplandet til betaling af sagsomkostninger. Omkostningerne ved taksationskommissionens behandling af sagen i øvrigt skulle betales af kommunen efter opgørelse.

Bemærkninger til sagen

Som det vil fremgå af det ovenstående angår sagen spørgsmålet om, hvad der forstås ved nytte i vandløbslovens forstand. Herved forstås nytte i form af bedre afvanding. I en række tilfælde, herunder også andre taksationskendelser, som godsejerens rådgiver i sagen henviste til, har man anset det for nytte at kunne lede vand til det omhandlede vandløb. Det er forkert, når der er tale om at lede såkaldt kulturteknisk vand til naturlige vandløb. Som anført af taksationskommissionen i sagen, følger der umiddelbart en ret hertil af vandløbslovens § 6. Den ret skal der ikke betales for.

Vandløbslovens § 6, stk. 1 og 2 lyder således: "Ingen må uden vandløbsmyndighedens tilladelse ændre vands naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Ingen må uden vandløbsmyndighedens tilladelse bortlede vandet fra vandløb, forandre vandstanden i vandløb eller hindre vandets frie løb". Ved kulturteknisk vand forstås drænvand og andet vand fra marker og lignende. Vand fra bebyggelse, vejanlæg og udpumpning, herunder almindeligt spildevand og vand fra tage og befæstede arealer, kan give anledning til en forøget afstrømning, der kan give grundlag for et forholdsmæssigt bidrag til vandløbs regulering og vedligeholdelse, jf. vandløbslovens § 68, som er omtalt ovenfor.

Der gælder ikke en tilsvarende ret til at lede vand til et kunstigt anlagt vandløb, men vandløbsmyndigheden kan godkende medbenyttelse mod betaling af en del af anlægsudgifterne og deltagelse i fremtidig vedligeholdelse og erstatning for tab, jf. vandløbslovens § 63. Det bemærkes, at eksempelvis et rørlagt vandløb, der erstatter et tidligere åbent naturligt vandløb fortsat anses for et naturligt vandløb i denne forbindelse. Det gælder også, hvis et naturligt vandløb på anden måde er reguleret.

Med hensyn til forståelse af "nytte" i vandløbslovens § 24 henvises endvidere til Overlandvæsenskommissionskendelsen, der er refereret i KFE 1998.317 og MAD 1998.1084.

Bemærk ved detaljeret læsning af selve kendelsen, at taksationskommissionen har antaget sagkyndig bistand. Taksationskommissionens hovedopgave er at fastsætte erstatninger i anledning af ekspropriationer. Den er derfor ikke specielt sammensat til at kunne vurdere vandløbstekniske problemstillinger, som det tidligere var tilfældet med de såkaldte landvæsensretter. Da man nedlagde disse og erstattede dem med taksationskommissionerne, blev der lagt vægt på, at taksationskommissionerne ifølge den lovgivning, der gælder for dem, har mulighed for at antage sagkyndig bistand til at rådgive sig. Desværre foreligger der flere taksationskendelser om partsfordelingsspørgsmål, hvor kommissionerne ikke har antaget sagkyndig bistand, og kendelserne synes at bære præg af dette. Det anbefales derfor at overveje, om taksationskommissionen i sager med vandløbstekniske problemstillinger bør opfordres til at antage sagkyndig bistand af en uvildig og vandløbskyndig person.

Se [Taksationskommissionens kendelse](#)